

Likselde kommer nu det til, at disse to Baner ere at betragte som Sidebaner til Statens Baner. Sidebanerne ere altid mislig stillede, fordi de bringe Jøden til Hovedbanen, og deres Drift er ofte vanskelig nok at slutte til Hovedbanen. At Sidebanerne bringe Indtægt for Hovedbanerne er jo en bekendt og uomtvistelig Sag, og at derfor disse Baner bringe Statens Baner en Indtægt, er uomtvisteligt. Denne Indtægt tager Staten ogsaa, da den eier Hovedbanerne, uden at der falder Noget deraf til de Aktionærer, som ønske at blive Banerne frit. Overveier man alle disse Momenter nøiere, finder jeg, at det Forslag, der her foreligger, er forsvareligt, og at det er berettiget fra Statens Side at ønske at komme i Besiddelse af disse Baner, og at man viser de Egne, der med ikke ringe Opoffrelse have faaet dem anlagte — ganske vist tilbids i deres egen Interesse — Retfærdighed ved at kjøbe dem. Jeg stemmer derfor for Lovforslaget.

M. Petersen: Jeg vil blot bemærke, at jeg ikke aldeles indrømmer den ærede næstforegaaende Læder (Blom), at de to Millioner, som Aktionærerne eie, ere værdiløse. Jeg indrømmer, at de ikke have megen Værdi, men de have under enhver Omstændighed en højere Værdi end den ene Million, Staten har tilskudt, thi naar Banernes Indtægt stiger, skulle disse to Millioner forrentes forud for Statens; altsaa have de, uanset Summens Størrelse, en højere Værdi end Statens Jordring, som først kan faae Rente efter Aktionærernes. Jeg vil imidlertid ikke fastholde denne Beregning meget længe. Jeg vil sige, hvad jeg før sagde, at det er for mig et Billighedshensyn, der er at tage her i denne Sag. Jeg tror, at man i denne Sal altid er vant til at tage Billighedshensyn, og jeg tror, at, ligesom man tager det i denne Sag, saaledes vil man ogsaa tage Billighedshensyn i andre Sager. Det er altsaa paa dette Standpunkt, jeg stemmer for Loven. Spørgt vil jeg blot bemærke, at naar det ærede Medlem før sagde, at Banens eneste Diemed var at bringe Grenaa i Forbindelse med Randers, saa er det dog neppe saa uomtvisteligt, som det ærede Medlem yttrede, thi man maa erindre, at der foruden Grenaa ligger hele Oplandet mellem Randers og Grenaa; det er ikke alene Grenaa, men hele Oplandet, der kommer i Forbindelse med Randers, og Randers er jo et Punkt paa Statsbanen, hvorved hele Egnen kommer i Forbindelse, ikke blot med Randers, men med hele den omliggende Verden.

Andræ: Jeg kan forstikke det høie Thing, at det ikke er med nogen Begjærighed, jeg stræber efter at faae Ordet i denne Sag, men jeg synes dog, at, efter at Diskussionen er gaaet saa vidt omkring, vilde det kun sømme sig lidet, om jeg ikke tilspøiede et Ord, da det dog maa være

bekendt for Mange, at disse Spørgsmaal i en Række af Aar tidligere har været Genstand for min stadige Opmærksomhed. Jeg kan imidlertid sige herolige de Herrer med at sige, at jeg bortviser enhver Fristelse, jeg skal ikke paa nogenmhelst Maade forsøge nu at rippe op i alle de mangfoldige Betragtninger, jeg tidligere forgjæves har søgt at gjøre gjældende. Men jeg vil blot minde om, at det ganske vist maa erkjendes, at det kun var fra et nyt Medlem i Thinget, at de Bemærkninger kunde fremkomme, som vi hørte idag; thi den meget ærede Ordbrøer har en saa fast og saa uroffelig Stilling, at det maa være fuldstændig frugtesløst at ville forsøge paa paa nogenmhelst Maade at røre ved den. Han har Konsekventernes Magt for sig! Det er, mine Herrer, Konsekventsen af at komme paa Bilsdpor, af at komme paa de gale Veie, at man bestandig indvilles dybere og dybere i Jordærvelsen. Det er vanskeligt at vende om, og det bliver vanskelige Dag for Dag. Nu bliver det let bestandig mere og mere at vise, at relativt er ethvert Foretagende, det være nok saa urimeligt, dog gunstigt for os, det er dog ialtsald gunstigere end det næstsidste, og saaledes kunne vi jo komme til at bevæge os til de største Yderligheder. Nei, det er aldeles umuligt, saaledes som vi engang ere situerede, at vi kunne komme til ibetmindste snart at sige Holdt. Derfor skal jeg ogsaa villigen anerkjende, at Sagen er afgjort. Den har været afgjort fra første Nieblit af, og jeg havde derfor den faste Beslutning ikke at sige et eneste Ord, men indskrænke mig ubelukkende til at stemme imod Loven, saaledes som jeg meget ofte vil blive nødt til at stemme mod lignende Lovforslag. Der er en anden Force, som Forsvarerne have paa Haanden, og som jeg ogsaa vil gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, thi han synes ikke tilstrækkeligt at vurdere Styrken af denne Trumf. Det er nemlig denne Theori med de indirekte Fordele. Den er i høi Grad gavnlig, naar man engang har faaet den sat i Omløb. Det er et X, hvori der kan skjules alt muligt. Saa snart vi komme over paa de indirekte Fordeles Gebet, slaar al Beregning flit. Saalænge det er et simpelt, naturligt finansielt Foretagende, vi have med at gjøre, kan man opstille Beregninger, saa kan man sige, saa og saa meget koster det og saa og saa meget kaster det af sig, og saa er denne Sag let at komme til Enighed om. Men kommer man til de indirekte Fordele, saa er der ikke den Magt paa Sorden — saaledes som disse opfattes — der vil være istand til at vurdere dem, de gaa i det Uendelige. De blive ved bestandig og bestandig i nye Former at træde frem. Jeg har for mange Aar siden tilladt mig at bruge et Billede, som jeg tror er aldeles passende og som jeg vil gjentage, jeg vil ikke sige af Hensyn til de her Tilstedeværende, det skulde da være for det nye Medlem, thi de Andre kjende den fra gammel